

гіонального або місцевого омбудсмана. Саме це дозволить у більшій мірі проводити розгляд заяв та вирішення питань громадян на місцях.

Література:

1. Конституція України: [електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
2. Марцеляк О.В. Інститут омбудсмана: теорія і практика. —Харків: Вид-во національного університету внутрішніх справ, 2004.— 450 с.
3. Бичківська О.О. Колегіальна омбудсманівська служба і Україна / О.О. Бичківська // Влада. Людина. Закон. — 2010. — №2. — С.9-12.
4. Майданник О.О. Інститут омбудсмана у механізмі забезпечення прав людини в Україні / О.О. Майданник // Адвокат. — 2010. — №7. — С.12-16.
5. Усаченко Л. М. Місцевий та регіональний омбудсман як форма захисту громадян / Л.М. Усаченко // Університетські наукові записки. — 2007. — №4. — С.62-68.

Шовкопляс Н.П.

(наук.кер. – ст.викладач Терещенко А.В.)

студентка IV курсу

факультет соціально-технічних наук та управління

ПВНЗ «Міжнародний науково-технічний

університет імені академіка Юрія Бугая»

Полтавський інститут бізнесу

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ НАДАННЯ ПСИХІАТРИЧНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ

Психіатрія належить до тих напрямів медичної діяльності, які найбільш актуальні з позицій правового регулювання. Історія нашої країни є переконливим доказом того, як недостатня увага до проблем юридичного забезпечення психіатричної медичної допомоги в поєднанні з девальвацією правового статусу людини здатне негативно відобразитися як на самій психіатрії, так і на тих, хто пов'язаний з наданням психіатричної медичної допомоги. У той же час прагнення України до соціально-економічних і політичних перетворень сприяло також посиленню уваги до забезпечення і захисту прав пацієнтів взагалі та у сфері психіатрії зокрема. Проте кризові явища в економіці, які супроводжували ці перетворення, негативно позначилися на певній частині населення, що призвело до збільшення кількості відхилень у стані психічного здоров'я населення.

Взаємовідносини психіатрії і права пояснюються багатьма обставинами, основними з яких є:

Тривале використання методів психіатрії у немедичних, політичних цілях. Як приклад такого використання можна навести боротьбу з інакдумством в СРСР, коли особи, у яких громадянська позиція відрізнялася

від загальноприйнятої, могли бути поміщені до психіатричних установ з надуманими діагнозами не існуючих у них захворювань.

Закритість психіатричних установ, що обумовлює значний ступінь обмеження свободи в осіб, що знаходяться у психіатричних стаціонарах.

Сучасне законодавство виділяє декілька видів психіатричної допомоги, кожний з яких характеризується організаційно-правовими особливостями та відмінностями у порядку надання.

Потрібно розрізнити такі види психіатричної допомоги:

Психіатричний огляд – це вид психіатричної допомоги, що проводиться з метою з'ясування наявності чи відсутності в особи психічного розладу, потреби в наданні їй психіатричної допомоги, а також для вирішення питання про вид такої допомоги та порядок її надання.

Амбулаторна психіатрична допомога – це психіатрична допомога, що охоплює обстеження стану психічного здоров'я осіб на підставах та в порядку, передбачених Законом України “Про психіатричну допомогу” та іншими законами, профілактику, діагностику психічних розладів, лікування, нагляд, догляд, медико-соціальну реабілітацію осіб, які страждають на психічні розлади, в амбулаторних умовах.

Стаціонарна психіатрична допомога – це психіатрична допомога, що охоплює у себе обстеження стану психічного здоров'я осіб на підставах та в порядку, передбачених Законом України “Про психіатричну допомогу” та іншими законами, діагностику психічних розладів, лікування, нагляд, догляд, медико-соціальну реабілітацію осіб, які страждають на психічні розлади, і надається в стаціонарних умовах понад 24 години підряд.

Зміна особистих якостей людини у зв'язку з виникненням психічного захворювання. Такі люди нерідко втрачають можливість усвідомлювати себе в суспільстві, вільно ухвалювати адекватні рішення. Одна з найважливіших обставин полягає у тому, що психічно хворі люди нерідко самі не усвідомлюють наявності у них захворювання.

Необхідність адекватного соціально-правового захисту осіб, які страждають психічними захворюваннями. Істотна зміна соціального статусу таких осіб обумовлює необхідність проведення заходів, спрямованих на максимально можливу їх адаптацію до умов навколишнього світу.

Проблема психічного здоров'я – одна із найгостріших у сучасному суспільстві. Високий рівень психічного здоров'я населення визначено як важливий фактор соціальної єдності, суспільного спокою та стабільності держави.

Серед найбільш складних-недостатність фінансових ресурсів для діяльності системи охорони психічного здоров'я. Це і недостатність коштів для покращення матеріально-технічного стану психіатричних закладів (будівлі, оснащення медичним обладнанням, спеціалізованим автотранспортом та інше), для пільгового амбулаторного медикаментозного забезпечення. Крім того, надання психіатричної допомоги в Україні сьогодні

орієнтоване переважно на лікування осіб з психічними розладами в стаціонарних умовах психіатричних закладів. Це зумовлено, в першу чергу, нерозвиненістю амбулаторної ланки психіатричної служби, її альтернативних форм. Використання не в повному обсязі амбулаторної ланки не відповідає «Європейській декларації щодо охорони психічного здоров'я» та Європейському плану дій з охорони психічного здоров'я. Недостатність місць у психоневрологічних будинках-інтернатах, відсутність гуртожитків та інших місць мешкання осіб, які страждають на психічні розлади та втратили родинні зв'язки, становить ще одну гостру проблему.

Як ніде актуально стоїть питання кадрового забезпечення саме в закладах з надання психіатричної допомоги. Фахівці визначають наступні чинники сьогоденного стану в психіатричній системі охорони здоров'я: відсутність достатньої кількості лікарів, психологів, медичних сестер; відсутність соціальних працівників; концентрація вагової частини висококваліфікованого психіатричного кадрового потенціалу в стаціонарному секторі; збільшення відсотка фахівців пенсійного віку серед лікарів, ін.

Ні для кого не секрет, що у суспільстві спостерігається упереджене ставлення по відношенню до осіб з вадами психічного здоров'я. Страх населення перед зверненням до психіатра призводить до того, що родичі пацієнта зазвичай звертаються за психіатричною допомогою, коли зовнішні прояви психічного захворювання роблять його подальше перебування в родині, на роботі чи навчанні неможливим, що різко погіршує прогноз, збільшує витрати на лікування та утримання пацієнта, призводить до передчасної інвалідизації. Відсутність всебічного висвітлення в засобах масової інформації та використання інших шляхів популяризації знань з питань психіатрії задля подолання соціальної ізоляції та стигматизації пацієнтів з вадами психічного здоров'я, покращення їх ресоціалізації, а також недостатнє залучення громадськості до участі у вирішенні питань розвитку психіатричної допомоги та охорони психічного здоров'я також негативно впливають на сьогоденний стан речей.

Література:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу // www.zakon.rada.gov.ua
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435 IV ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу // www.zakon.rada.gov.ua
3. Закон України «Про психіатричну допомогу» від 22 лютого 2000 р. №1489/14 ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу // www.zakon.rada.gov.ua
4. Закон України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 р. №896 VII ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу // www.zakon.rada.gov.ua
5. Рішення Конституційного Суду України у справі щодо офіційного тлумачення статей 3, 23, 31, 47, 48 Закону України «Про інформацію» та ст. 12 Закону України «Про прокуратуру» (справа К. Устименка) від 30 жовтня 1997 року // Офіційний вісник України. -1997.- №46.-С. 126.

6. Наказ МОЗ України «Про затвердження Інструкції про проведення обов'язкових попередніх і періодичних психіатричних оглядів» від 01.02.2002 р.

7. Наказ МОЗ України «Про затвердження Порядку проведення судово-психіатричної експертизи» від 08.10.2001 р.

8. Наказ МОЗ України «Про затвердження Порядку про застосування примусових заходів медичного характеру до осіб, які хворіють на психічні розлади і вчинили суспільно небезпечні діяння, у психіатричній лікарні із суворим наглядом» від 08.10.2001 р.

Ключка Д.М.

(наук. кер. – викладач вищ. катег. Коваленко С.В.)

студент I курсу

*Полтавського нафтового геологорозвідувального
технікуму ПолтНТУ ім. Юрія Кондратюка*

ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА МОЛОДІ НА ПРАЦЮ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

Право на працю посідає важливе місце в системі загальнолюдських цінностей, що формують економічне та соціальне становище суспільства в цілому. Можливість заробляти собі на життя працею, яку людина сама для себе вільно вибирає чи на яку вільно погоджується, є змістом права на працю. Вільне обрання праці та вільне погодження на неї означає виключне право особи самій розпоряджатися своїми здібностями до праці.

Відповідно до положень Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», молодь – це громадяни України віком від 14 до 35 років. Держава гарантує працездатній молоді рівне з іншими громадянами право на працю (особливості праці неповнолітніх встановлюються законодавством); держава забезпечує працездатній молоді надання першого робочого місця на строк не менше двох років після закінчення або припинення навчання у загальноосвітніх, професійно-технічних і вищих навчальних закладах, завершення професійної підготовки і перепідготовки, а також після звільнення зі строкової військової або альтернативної (невійськової) служби; держава гарантує надання роботи за фахом на період не менше трьох років молодим спеціалістам – випускникам державних професійно-технічних та вищих навчальних закладів, потреба в яких була визначена державним замовленням [3].

Молоді громадяни, які звернулися до державної служби зайнятості в пошуках роботи, одержують безоплатну інформацію та професійну консультацію з метою вибору виду діяльності, професії, місця роботи, а також, у разі необхідності, проходять професійну підготовку і перепідготовку. Держава сприяє створенню молодіжних центрів праці, а також молодіжних громадських організацій (агентства, біржі, бюро та інші) для